

ОТЧЕТ
ЗА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ И ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ
ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ШАБЛА ПРЕЗ
2024 Г. В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАВЕНСТВО
И ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ (2021-2030 Г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

Настоящият отчет на Плана за действие, свързан с реализиране и подкрепа на интеграционните политики на община Шабла за отчетния период (1 януари – 31 декември 2024 г.) е в изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2021-2030 г.).

В резултат на подобреното взаимодействие между институциите и организациите имащи отношение към интегрирането на етносите в цялостния живот на общината през изминалия отчетен период (1 януари – 31 декември 2024 г.), бяха извършени следните инициативи и мероприятия в по-долу описаните приоритетни области.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ПО ПРИОРИТЕТИ И ИНСТИТУЦИИ.

1. ПРИОРИТЕТ „ ОБРАЗОВАНИЕ ”

Оперативна цел: Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.

В община Шабла има 4 образователни институции – СУ “Асен Златаров” гр. Шабла, ОУ ”Св.Климент Охридски” с. Дуранкулак, ДГ “Дора Габе” гр. Шабла и Център за подкрепа за личностно развитие - (ОДК) – гр. Шабла.

В ежедневната си работа с децата класните ръководители в СУ “Асен Златаров” гр. Шабла формират подходящ социално-психологически климат за премахване всякакви форми на дискриминация. Учениците, които подлежат на задължителна училищна подготовка от 1 до 12 клас, са обхванати трайно в образователната система и техният брой е 222 ученици, от тях 60 са от ромски произход. По данни от училищното ръководство няма отпаднали от образователната система. През 2024 г. е обучен един педагогически специалист за работа с ученици в риск от ранно отпадане от образователната система. Работи се еднакво с всички деца независимо от техния произход и социален статус. В тази връзка се организират срещи между учениците от етноса с образователния медиатор, а класните ръководители извършват посещения по домовете им. Всички деца от начален етап на СУ в Шабла получават безплатни закуски, в това число и от ромския етнос.

В ОУ ”Св.Климент Охридски” – с. Дуранкулак се работи еднакво с 42 ученици, независимо от техния произход и социален статус. Всички се включват в училищните тържества и конкурси. Малкият брой ученици в училище и оттам малкият брой родители позволява тясна връзка между класните ръководители и родители. Положително влияние оказва и назначаването на образователен медиатор в училище.

Работа по проекти на СУ “Асен Златаров“, ОУ „Св.Климент Охридски“ и ДГ „Дора Габе“

СУ “Асен Златаров спечели следните проекти през 2024 година

НП „ИКТ – Иновативни софтуерни решения за управление на учебния процес“. Проекта е финансиран по мярка 5.1 „Внедряване на иновативни софтуерни решения за управление на учебния процес и осигуряване на възможности за съвместна работа от разстояние и в хибридна среда, включително чрез използване на изкуствен интелект“. По проекта е закупен е софтуер Google Workspace for Education Plus на стойност 1800 лв. Обхванати са всички 222 ученици и 27 учители от СУ „Асен Златаров“ за електронно обучение и администриране на учебния процес.

Проект „Модернизирание на професионалното образование и обучение“ – Програма „Образование“ 2021-2027, съфинансиран от Европейския съюз. Целия проект на стойност 70 000 000 лв./това е за всички училища/ и със срок на изпълнение 25.05.2023-31.12.2027 г. За 2024 година по горе посочения проект са усвоени 7 311,00 лв. за дейности свързани с развитие на професиите. В тази връзка е проведено обучение на на тема „Развиване на ключови умения за съвременните и бъдещите професии“ на 11 учители от СУ „Асен Златаров“. По проекта беше организиран хакатон „Храната на бъдещето - иновации и устойчивост“, в което взеха участие ученици от 8 до 12 клас специалност „Бизнес - сътрудник“. Същите представиха проекти и взеха участие в конкурс за постер „Предприемач на бъдещето“.

Проект „Възстановяване на географската площадка в двора на СУ „Асен Златаров“, гр. Шабла“, финансиран по Договор № 16434 от 08.07.2024 г., по Национална кампания „За чиста околна среда – 2024 г.“ на тема „Обичам природата – и аз участвам“ към Министерството на околната среда и водите (МОСВ) и Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС). Общата стойност на проекта е в размер на 7500 лв. с ДДС. Основната идея залегнала в проектното предложение е да се създаде „класна стая“ на открито, където учениците да могат забавно и достъпно да се обучават в природосъобразна среда и да придобият полезни навици за опазване на околната среда. Планирани са уроци на открито на учениците от начален, прогимназиален и гимназиален етап, които да бъдат естествено продължение в практически смисъл на теоретичните познания, които получават по време на учебния процес.

ОУ „Св.Климент Охридски“ спечели няколко проекта през 2024 година

✚ **НП „България – образователни маршрути“, модул „Културните и научните институции като образователна среда“**, е насочена към провеждането на образователни маршрути с цел активно учене и извън училище. Дейностите по модула допринасят за обогатяване на когнитивните способности, подобряване на социалния и здравословния начин на живот на учениците, създаване на умения за работа в екип, ефективна комуникация, толерантност и др. По този проект учениците от ОУ „Св. Климент Охридски“ посетиха – Държавната опера в гр. Варна, Културен център „Двореца“ и Ботаническа градина в гр. Балчик. Целева група по проекта са 24 ученици от тях 14 ученика от ромски произход. Проекта е на стойност 2 139,00 лева.

✚ **НП ”Заедно в изкуствата”**, включва дейности чрез които учениците си взаимодействат в колективни спортове и изкуства. Целта е да се стимулират техните интереси, способности и компетентности. Учениците от ОУ „Св.

Климент Охридски“ участваха в два модула „Изкуство“ с група по народни танци в начален етап и „Спорт“ с отбор по волейбол в прогимназиален етап. Целева група по проекта са 24 ученици, разпределени по 12 в модул. Проектът е на стойност 6732,00 лева.

В Детска градина „Дора Габе“ задължителната предучилищна подготовка е за децата от втора, трета и четвърта група, където се обучават 61 деца. Работи се еднакво с всички деца независимо от техния произход и социален статус. Всички деца се включват в тържествата и конкурсите, които се организират. Броят на децата от етнически общности в детската градина е 23.

Децата, които не владеят добре български език, се обучават извън регламентираните ситуации в допълнителни форми, чрез индивидуална работа на педагогическите специалисти.

Мерките, предприемани за преодоляване на причините за отпадане включват: мотивиране, консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на децата, създаване на допълнителни ситуации по български език. Друга група мерки включват ежеседмични контакти от учителите по групи. Провеждат се индивидуални срещи на родителите с директора на ДГ. Включва се родителската общност за повишаване активността и сътрудничеството с екипа на детската градина.

С цел подобряване на възможностите за обучение на деца от уязвимите групи се осигурява обща и допълнителна подкрепа от психолог, логопед и ресурсен учител с помощта на РЦПППО гр. Добрич и ЦОП гр. Шабла. Ежедневно се прилагат и мерки за превенция на обучителните трудности и ранно оценяване на риска от тях.

ДГ „Дора Габе“ работи по следните проекти през 2024 година

Национална програма „Хубаво е в детската градина“. Проектът е свързан с въвеждането на иновативния образователен метод STEAM в процеса на обучение на децата, чрез образователна програма “Здравословен начин на живот с Lego Education.

Децата от всички възрастови групи създават различни модели с LEGO конструктори, докато усвояват нови знания за здравословния начин на живот. „Учене чрез игра“ и „учене чрез правене“ не са просто думи – те се превръщат в любимо ежедневие за децата, като развиват тяхното въображение, логическо мислене и работа в екип. Чрез LEGO децата не само играят, но и усвояват важни уроци за здравето, природата и връзките между хората. Проектът не само вдъхновява децата, но и демонстрира колко ефективни могат да бъдат иновативните методи на обучение. Обща стойност на проекта 3 300,00 лв. Срокът за реализация на проекта е от 15.09.2024 г. – 31.05.2025 г.

През 2024 година ДГ „Дора Габе“ реализира дейностите **по проект „Ако всички деца по света са приятели“**, финансиран от Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ) към Министерство на образованието. Дейностите по проекта се реализираха в два клуба “Наследство от етносите“ и „Пътешествие по света и у нас“ насочени към развитие на допълнителни знания и умения на децата от различните етноси в мултикултурна среда. Участваха всички деца от ДГ и родителите им като равностойни и активни партньори. Проектните дейности стартираха в началото на м.септември 2023 г. и приключиха в края на м.юни 2024 година. Обща стойност на проекта 19 790,00 лв. с ДДС, представляващи 100% безвъзмездна финансова помощ.

През 2024 година Детската градина е одобрена по проект „Силен старт“, финансиран от Програма „Образование“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския съюз. Проектът предвижда провеждане на обучения за педагогически и непедагогически специалисти, което ще допринесе в значителна степен за подобряване

на процесите на взаимодействие с децата, ще подкрепи изграждането на приобщаваща среда и ще повиши ефективността на екипната работа. Чрез различни инициативи и мероприятия (вкл. обучения) ще се работи интензивно с родители от уязвимите групи, което ще оказва влияние от една страна на плавната адаптация на детето към новата среда, а от друга страна изгражда положително отношение в общността към ползите от образованието и грижите в ранна детска възраст и от образованието като цяло. По проекта ще се предоставя допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца със СОП, в риск, с хронични заболявания и изявиени дарби. Срокът за реализация на проекта е от 15.02.2024 г. – 15.02.2029 г.

В **Центъра за подкрепа за личностно развитие -(ОДК)** са създадени много добри условия и се работи за развитие на интересите, таланта и дарованията на всяко дете чрез различните кръжоци, клубове и групи. Учениците участват в следните сформирани клубове: „Руски език“, „Английският – лесен и интересен“, Клуб „Природолюбител“, Клуб „Игрите и обичаите на баба и дядо“, „Сръчко“, „Пей с мен“, „Палитра“, „Еко-арт ателие“, „Танцувай с мен“, „Куклено театрален състав“ и „Мажоретен състав“, „Млад артист“ и „Народни танци“. През 2024 г. учениците, участващи в по горе посочените клубове и кръжоци са 111. Всички участници получават предметни награди. Децата от ромски произход се включват във всички мероприятия, организирани от ЦПРЛ.

Работа по проекти на община Шабла

Община Шабла спечели проект № BG-RRP-1.007-0228 „Основен ремонт, модернизация и мерки за повишаване на енергийната ефективност на средно училище „Асен Златаров“ – гр. Шабла“, финансиран по Административен договор за БФП № BG-RRP-1.007-0228 от 22.12.2023г., който се осъществява по Механизма за възстановяване и устойчивост, Стълб „Иновативна България“, Компонент 1 „Образование и умения“, Инвестиция 2 „Модернизация на образователна инфраструктура“, по процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции № BG-RRP-1.007 „Модернизация на образователна среда“.

По проекта е предвидено да се извърши основен ремонт на цялата сграда като се приложат мерки за енергийна ефективност, ремонт на покрива и част от фасадата, поставяне на PVC дограма на част от сградата, изграждане на нова ОВК и осветителна инсталации, ремонт на санитарни помещения, подмяна на подови настилки, инсталиране на фотоволтаична система с батерии за собствена консумация и асансьор за достъп на лица в неравностойно положение, както и други строително-монтажни работи за осигуряване на цялостен обновен облик на образователната институция както отвън, така и отвътре с цел спестяване на енергийни, водни и други ресурси.

През 2024 година по горе посочения проект е сключен договор за предоставяне на консултански услуги с № Д-21/23.01.2024 г. за изготвяне на документацията за участие в обществена поръчка с предмет: „Основен ремонт, модернизация и мерки за повишаване на енергийната ефективност на СУ „Асен Златаров“, гр. Шабла.

Срокът за реализация на проекта е 35 месеца от подписване на договора за БФП, а одобрената стойност е в размер на 2 239 749,82 лв. с ДДС, представляващи 100% безвъзмездна финансова помощ.

2.ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ ”

Оперативна цел: Осигуряване на равен достъп до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност.

На територията на община Шабла функционира Филиал на Центъра за спешна медицинска помощ. В общината работят четири общопрактикуващи лекари - трима в гр. Шабла и един в селата Крапец и Дуранкулак. Те също не делят пациентите си по етнически признак.

За осъществяване здравната политика на територията на община Шабла е назначен здравен медиатор, който е от ромски произход. Дейността му е насочена към разяснителни кампании в ромската общност, подпомагане на нуждаещите се хора от малцинствените групи за достъп до здравни и социални услуги.

През 2024 година със съдействието на здравния медиатор се осъществиха следните дейности:

- ✓ Консултации, подготовка на документи, следване на процедури за явяване пред ТЕЛК, НЕЛК, ЛКК – 140 бр;
- ✓ Посещение на адрес и съдействие за закупуване лекарства на болни лица, подпомагане при придвижване на документи в здравни институции и записване на час при лекар за прегледи – 160 бр.;
- ✓ Проведени беседи от медиатора за превенция на инфекциозни заболявания, нездравословно хранене – 10 бр;
- ✓ Проведени беседи с подрастващи млади хора и техните родители за предпазване от нежелана ранна бременност с граждани от ромски произход - 4 бр;
- ✓ Проведени кампании за начините на предпазване от разпространени инфекциозни, онкологични, сърдечно съдови и наследствени заболявания – 10 бр.;
- ✓ Проведени кампании за разясняване необходимостта от вакисниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар – 2 бр.;
- ✓ Проверка на здравноосигурителния статус, включително информирание, насочване и съдействие за възстановяване на здравноосигурителни права – 30 бр.;
- ✓ Придружаване, съдействие при попълване на всички необходими документи за издаване на лични карти, адресна регистрация и др. - 50 бр.;
- ✓ Придружаване до социални институции: Дирекция „Социално подпомагане”- гр. Каварна с изнесен филиал гр.Шабла, Агенция за закрила на детето, Агенция „Бюро по труда”, Общинска администрация - 121 бр.

Работа по проекти на община Шабла

И през 2024 година община Шабла работи по **проект „Топъл обяд в община Шабла“** по Операция BG05SFPR003-1.001 „Топъл обяд“ за най-нуждаещите се лица от Община Шабла по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на Програма за храни и основно материално подпомагане 2021-2027, съфинансирана от европейски социален фонд плюс. Основната цел на проекта е да осигури здравословна, разнообразна и питателна топла храна за обяд на хората живеещи на територията на община Шабла, които не са в състояние сами или с помощта на свои близки да си осигуряват такава, както и прилагане на съпътстващи мерки, които подпомагат социалното им приобщаване. Топлият обяд се предоставя от Домашен социален патронаж – гр. Шабла на 25 лица отговарящи на целевите групи от Наредба № РД-06-53/17.09.2021г. Срокът на изпълнение проекта е до 30.04.2025 г.

През 2024 година община Шабла работи по **проект BG05SFPR003-1.006 “Детска кухня”**, финансиран по Програма за храни и основно материално подпомагане 2021 – 2027 г., съфинансирана от Европейски социален фонд плюс. По горе посочения проект община Шабла осигурява по едно обедно хранене до 17 деца дневно. Храната се приготвя от детска млечна кухня, ситуирана в Детска ясла „Радост” - град Шабла.

В рамките на проекта се предоставят помощ под формата на ваучери/карти за детска кухня в община Шабла, предназначени за деца от 10-месечна до 3-годишна възраст, на които се приготвя обедно хранене, което не е осигурено по друг ред. Основната целева група за подпомагане с ваучери/карти за детска кухня се определят от Дирекция социално подпомагане (ДСП), като се включват деца, в т.ч. и деца с увреждания на семейства без доходи или с ниски доходи, които не са в състояние или са в затруднение да осигурят здравословно и пълноценно хранене на децата си. Помощта се предоставя на лицата въз основа на оценка на дохода, нивото на материално лишение и необходимостта от този вид подкрепа. Срокът на изпълнение на проекта е до 30.11.2025 г.

3. ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ”

Оперативна цел: Подобряване на достъпа на ромите до пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях.

В изпълнение на мерките, заложи в Областната програма за работата на Областния съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси от страна на Дирекция „Бюро по труда” - Каварна /филиал Шабла/ е извършено следното:

- Провеждане на индивидуални консултации на представители на ромската общност с цел придобиване на умения относно търсене на работа и представяне пред работодател ;
- Оказване на помощ и насърчаване самостоятелното попълване на документи при регистрация;
- Включване на безработни лица в програми за временна заетост – 27 лица;
- Професионално ориентиране на безработни лица за подгрупи младежи и жени над 55 години -133 лица.

Равнището на безработица в община Шабла, изчислено като дял на регистрираните в Бюрото по труда безработни лица е 6.22 %. За отчетния период регистрираните безработни лица в трудоспособна възраст са 101, от тях 35 лица са от ромски произход.

В предвид, че на територията на общината няма действащи големи предприятия и фирми, които да наемат нискоквалифицирани работници на работа, основният работодател който осигурява работа на погоре посочените лица е община Шабла. Тя активно участва и реализира проекти по оперативни програми на ЕС за обучение и заетост - ОП „РЧР”, Национални програми и други. Голяма част от заетите лица в сфера „Озеленяване”, „Чистота” и „Строителство“ са лица от ромски произход, които нямат квалификация и са трайно безработни.

Работа по проекти на община Шабла

През 2024 година, община Шабла приключи изпълнението на Проект „Грижа в дома в община Шабла“. Проект „Грижа в дома в община Шабла“ се финансира по Договор № BG05SFPR002-2.001-0042-C04 от Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г., съфинансирана от ЕС чрез ЕСФ+, приоритетни оси Социално включване и равни възможности, процедура BG05SFPR002-2.001 „Грижа в дома“. Изпълнението му стартира на 5 декември 2022 г. за период от 14 месеца и беше удължаван три пъти с по още три месеца, като реалното предоставяне на услугите се реализира в периода от 5 февруари 2023 г. до 5 ноември 2024 г. – общо 21 месеца и 2 месеца подготвителни дейности. Услугите се предоставяха чрез създаденото Звено за услуги в домашна среда към Домашен социален патронаж.

Общо 55 потребители получиха социална, здравна и психологическа подкрепа по проекта за целия му период на изпълнение. Осигурена беше заетост на 12 лица, които предоставяха социални и здравни услуги, в т. ч. 10 домашни санитарни, 1 медицински специалист и 1 психолог.

Разпределението по населени места на потребителите и персонала по проекта в общината беше както следва: в гр. Шабла – 29 бр. потребители, обслужвани от пет домашни санитарни, в с. Дуранкулак – 9 бр. потребители, обслужвани от двама домашни санитарни, в с. Ваклино – 12 бр. потребители, обслужвани от двама домашни санитарни и в с. Езерец – 5 бр. потребители, обслужвани от един домашен санитар. Услуги от медицински специалист и психолог се предоставяха на общо 25 бр. потребители, в т.ч. 10 в гр. Шабла, 4 в с. Езерец и 11 в с. Ваклино.

Общата сума на предоставените средства по Договор № BG05SFPR002-2.001-0042-C04 с Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г. възлиза на 394 243,96, в т.ч. 335 107,37 лв. финансиране от ЕС чрез ЕСФ+ и 59 136,59 лв. национално финансиране и представлява 100% безвъзмездна финансова помощ за изпълнението на дейностите по проект „Грижа в дома в община Шабла“.

Стартиралото през 2019 г., предоставяне на социална услуга за хора с право на чужда помощ с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност; децата с право на чужда помощ с определени 50 и над 50 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност и децата без право на чужда помощ с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност, по механизма за „Лична помощ“ по реда на Закона за личната помощ се осъществяваше и през 2024 г. За ползвателите на услугата „Лична помощ“ е механизъм за подкрепа за пълноценното им участие в обществото, за извършване на дейности, отговарящи на индивидуалните им потребности от личен, домашен или социален характер и за преодоляване на бариерите на функционалните им ограничения. Осигурена беше заетост на 42 лица, които обслужваха 42 потребители по механизма „Лична помощ“.

И през 2024г., Община Шабла беше доставчик на социална услуга „Асистентска подкрепа“, която включва ежедневна почасова подкрепа в домашна среда на лица с трайни увреждания и такива в нетрудоспособна възраст с невъзможност за самообслужване, и се изпълнява от лице назначено на длъжност „социален асистент“. Социалната услуга е делегирана от държавата дейност. Услугата се предоставя в пълен обем като броя на потребителите постоянно расте. Осигурена беше заетост на 7 лица, които обслужваха 27 потребители на социалната услуга „Асистентска подкрепа“.

Национална програма „Заетост и обучение на хора с трайни увреждания“. Тук основната цел е да се повиши пригодността за заетост и да се осигури такава на регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ безработни лица с увреждания, като предпоставка за преодоляване на социалната им изолация и за пълноценното им интегриране в обществото. По програмата са устроени на работа общо 2 лица на длъжност: „чистач – хигиенист“ за период от 2 години.

Национална програма „Помощ за пенсиониране“, има за цел да подкрепи прехода от безработица към работа и пенсиониране на безработни лица над 58 г., които активно търсят работа и са регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“. По програмата е устроено на работа 1 лице на длъжност „портиер“ за период от 2 години.

Национална програма „Обучение и заетост на продължително безработни лица“. Тук основната цел е осигуряване на заетост на продължително безработни лица,

регистрирани в бюрата по труда. По програмата са устроени на работа 18 лица на длъжност „общ работник“ за период от 2 месеца.

„Регионална програма за заетост – 2024 “. Тук основната цел е повишаване на заетостта чрез създаване на възможности за трудова и социална интеграция на безработни лица, отдалечени от пазара на труда. По програмата са устроени на работа 3 лица от които 2 на длъжност „общ работник“ и 1 на длъжност „работник поддръжка“ за период от 6 месеца.

Проект „Текущ ремонт за подобряване на обществената среда в сградата на Общинска администрация Шабла“ по програма „Красива България“, мярка М01 „Подобряване на обществената среда в населените места“ при Министерство на труда и социалната политика. Общата стойност на проекта е в размер на 250 000 лв. с ДДС, като съфинансирането от страна на община Шабла е в размер на 52%. По проекта се изпълниха следните дейности: ремонт на коридорите с прилежащите им вътрешни стълбищата на първи, втори и трети етаж, ремонт на част от тоалетните, входните стълбища и вътрешният двор в сградата. На първият етаж е изградена охранителна кабина и на входа е монтирана втора плъзгаща се врата. По проекта са устроени на работа 4 лица на длъжност „общ работник строителство на сгради“ за период от 5 месеца. Проектът приключи на 09.12.2024 г.

Проект "Започвам работа" - Компонент 3 "Заетост" BG05SFPR002-1.003-0001, финансиран по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 -2027, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд+. Основната цел на проекта е осигуряване на мерки, насочени към интеграция на пазара на труда на неактивни и безработни лица с акцент върху лицата в неравностойно положение, чрез включване на лицата от целевите групи в заетост. По проекта са устроени на работа 6 лица на следните длъжности: 4 лица на длъжност „общ работник“, 1 на длъжност „портиер“ и 1 на длъжност „чистач – хигенист“. Реализацията на проекта е от 01.05.2024 г. до 01.05.2025 година.

4. ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ”

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги.

По - голяма част от ромското население на община Шабла е съсредоточено в квартал “Свобода”, ул.“Долина“- гр. Шабла. Други са заселени в селата Черноморци, Дуранкулак и Ваклино.

Къщите, които ромите обитават в кв. „Свобода” са построени върху парцели с общинска или неизвестна собственост без нужните строителни разрешителни. Повечето от тях имат скица на имота, но нямат нотариален акт. През 2024 година едно семейство от ромски произход закупи общински парцел за изграждане на жилищна сграда за собствени нужди на ул. „Свобода“.

В община Шабла в 12 къщи - общинска собственост, са настанени 16 домакинства с 53 лица от ромски произход. Веднъж настанени, семействата не предприемат мерки да се сдобият със собствено жилище или да подобрят условията си на живот. Към момента повечето наематели на общинските жилища от ромски

произход са с нередовни и много ниски доходи, което е голям проблем за събирането на дължимите наеми и такси.

Като част от общата жилищна политика е подобряването на техническата инфраструктура. В тази връзка общината търси възможности за финансиране от общинския бюджет и чрез кандидатстването и одобрението на проекти по оперативните програми и други програми.

5. ПРИОРИТЕТ „ ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ”

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на общественя ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на “език на омразата”.

В дейността си общинското ръководство категорично спазва гарантирането правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защитата на общественя ред и недопускане на прояви на нетолерантност и дискриминация на етническа основа. Служителите в Районно управление полиция (РУП) – гр. Шабла, работят ефективно по опазване на общественя ред и спират в зародиш всякакви прояви, водещи до нарушаване правата на гражданите. Служителите се намесват компетентно при решаване на кризисни ситуации, най-вече свързани с физическо и психическо насилие над жени и деца. При решаване на проблемите се набляга на екипната работа между всички заинтересовани институции.

Във връзка с Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца жертви на насилие или в риск от насилие работи мултидисциплинарен екип, в който са включени представители РУП – гр. Шабла, отдел „Закрила на детето“ при Дирекция „Социално подпомагане”, представители на общината и други специалисти. През 2024 г. няма случаи на деца, жертва на насилие.

Кметът на община Шабла е осигурил приемна (кабинетът на здравния медиатор) на областния координатор на Комисията по дискриминация. По предварително утвърден график той провежда срещи с населението. На тези срещи хората споделят въпроси от дискриминационен характер, свързани с тях или близките им, подават жалби, търсят консултации по определени проблеми, по които смятат, че са уязвими и дискриминирани.

Дейностите на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни лица /МКБППМН/ са свързани с обхващането и задържането на децата в училище от рисковите групи и особено от ромската общност, здравно и сексуално образование, превенция на ранните бракове, подготовка за отговорно родителство.

През 2024 година са образувани седем възпитателни дела, от които четири са приключени през 2024 и останалите три – през месец януари 2025 година. Те са свързани с противообществени прояви на 4 малолетни и 3 непълнолетни лица, от тях 3 непълнолетни и 3 малолетни лица от ромски произход. Наложените възпитателни мерки по Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни са както следва: по чл. 13, ал. 1, т. 1 – „предупреждение“ на 3 непълнолетни лица, по чл.13, ал. 1, т. 3 – „задължаване да участва в консултации, обучения, програми за превенция на отклонения в поведението“ на 2 малолетни лица, по чл. 13, ал. 1, т. 5 – „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ на 2 малолетни лица

В рамките на стратегията „Полицията в близост до обществото“ полицейските инспектори, обслужващи районите с преобладаващо ромско население в населените места в община Шабла, поддържат пряка връзка с лидерите на тези общности, като

своевременно се запознават с проблемите и възникналите ситуации в общността. По този начин работата в мултиетническа среда на полицията се извършва в условията на превантивни действия с цел избягване на конфликти с тежки последици. През отчетния период не са допуснати инциденти на етническа, религиозна или расова основа.

6. ПРИОРИТЕТ” КУЛТУРА И МЕДИИ”

Оперативна цел: Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предрасъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността.

За равноправната интеграция на ромите и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, са приети процедури за създаването на възможности за развитие и популяризиране на ромската култура и идентичност. В това отношение са реализирани конкретни действия: осъществени са съвместни мероприятията на читалищата, на детската градина, на училищата и общината, чиято цел е включване на ромите в цялостния културен живот на общината.

❖ **Организираны културни събития (фестивали, традиционни празници, чествания и др. в община Шабла**

❖ **„Шабла се смее“ – изложба по повод Международния ден на хумора и шегата**

Изложба от карикатури, разкази и цитати по повод Международния ден на хумора и шегата беше подредена пред сградата на общината. „Шабла се смее“ представи чистия хумор, който ни среща с ежедневиия живот на шабленци през годините и с който всички гости на града имаха възможност да се запознаят чрез колоритните пана изобразяващи общочовешки и актуални теми, и зареждащи с добро настроение и много смях.

❖ **„Песни и хора край жаравата“**

На 18 май в Градския парк се състоя фолклорен празник наречен „Песни и хора край жаравата“. Организатори на четвъртото издание бяха община Шабла, танцова школа „Възрожденци“ Варна и НЧ „Зора 1894“ Шабла, а сцената в парка се качиха индивидуални изпълнители, певчески групи и състави от Общината, Каварна, Българево, с. Малина (община Генерал Тошево), Добрич, Варна и участници дошли от Нова Загора.

❖ **Фламенко фестивалът и „Spanish Night“**

На 22 юни, село Тюленово привлече внимание с фламенко фестивал и ритми от Андалусия. На площад „Морски“ в селото бе отбелязано успешното сътрудничество между България и кралство Испания. Събитието бе част от проект на Община Шабла и Ве Great Services, най-големия испански туроператор на българския пазар, който се осъществява по програмата за популяризиране на дестинация България от Министерството на туризма и Черноморските общини, въведена от бившия министър на туризма Зарица Динкова, която бе и почетен гост на събитието. Площадът в Тюленово се превърна в сцена на модното ревю на дизайнерката Агата Руис де ла

Прада, а модели на Alia Models дефилираха под звуците на испанска музика. Ученици от Четвърта езикова гимназия във Варна изпълниха фламенко танци и традиционни испански песни.

❖ **„Джулай морнинг“ 2024 г.**

За поредна година, Община Шабла организира концерт за посрещането на Джулай морнинг. Музикалното събитие се състоя на 30 юни на брега на къмпинг „Добруджа“, на което прозвучаха вечните български рок хитове, изпълнени от Звезди Керемедчиев от група Ахат, Гравитация Рок, Тома Здравков и бенд, Rockfire, Васко Кръпката и Подуене блус бенд, а при изгрева на първото юлско слънце, беше спазена традицията да прозвучи и легендарната песен на „Юрая Хийп“.

❖ **Международен ден на морските фарове**

И през 2024 година, на 18 август, Международен ден на морските фарове, най – старият фар на родния черноморски бряг – Шабленският, беше отворен за посетители, като всеки можеше да отнесе със себе си като спомен от събитието, сувенири на морска тематика, книгата „Четири века фар Шабла най-старият действащ фар на Черно море“ или цветен макет на фара.

Денят на отворените врати се организира от Община Шабла и командването на Военноморските сили.

❖ **Празник на плодородието 2024 г.**

Всяка година за Кръстовден община Шабла организира обичаята от малки и големи Празник на плодородието. През 2024 година се отбеляза десетото му издание. В Градския парк своите богато отрупани и украсени щандове – над 30, бяха разположили народни читалища и кметства, земеделски и местни производители и гости. На входа на парка посетителите имаха възможността да разгледат изложба с фотоси от минали години, запечатали слънчевите лица на добруджанките, произведените от тях плодове и зеленчуци или най-интересните моменти от предходните издания на Празника на плодородието. Специален гост беше народният певец Здравко Мандаджиев.

❖ **Фестивал на хвърчилата 2024 г.**

Познатият и превърнал се в любим „Фестивал на хвърчилата“ се проведе 01.09.2024 г., въпреки неблагоприятните метеорологични условия и променената локация. 13-десето издание на събитието представи високите художествени умения на пилоти на хвърчила от България и чужбина, които демонстрираха сложни и атрактивни арт-хвърчила под звуците на музикален съпровод.

❖ **Зимен фестивал „Шабла и птиците“ 2024 г.**

На 30 ноември и 1 декември Шабла беше домакин на превърналия се в традиционен зимен фестивал „Шабла и птиците“ 2024. През тези два дена гостите освен, че се насладиха на разнообразни забавления, вкусни лакомства и празнична атмосфера, също така и получиха важна информация за региона, неговата природа и ресурси.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Община Шабла разработва и провежда целенасочена политика за подобряване положението на ромите и тяхната интеграция в българското общество. За реализиране на изпълнението на Плана за действие на интеграция на малцинствата община Шабла

се е съобразила с действащите нормативни стратегически, оперативни и национални документи на отговорните институции – Министерството на образованието и науката; Министерството на здравеопазването; Министерството на регионалното развитие и благоустройството; Министерството на труда и социалната политика; Министерството на културата; Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието; Комисията за защита от дискриминация и др. За изпълнение на националната политика по повишаване на качеството на живота и за гарантиране на равните възможности на българските граждани.

В тази връзка е необходимо финансиране чрез делегираните и общинските бюджети, за да са изпълними мерките, заложи в Плана за действие в различните приоритети. Общината търси възможности за финансиране и по Оперативните програми на ЕС за подобряване условията на живот и инфраструктурата на ромската общност.

Въпреки отчетените резултати и постижения има необходимост от ускоряване и оптимизиране на процесите, свързани с подобряване положението на ромите и тяхната интеграция в обществото. По - целенасочени и координирани усилия се изискват от страна на институциите, правилно и ефективно насочване на средства и тясно сътрудничество с неправителствения сектор. Разлика между етносите има в културата, традициите, бита и възприятията, но това е част от етно – културата и начина на живот на гражданите в общината. Диалогът и съвместната работа ще създаде предпоставки за успех в дейностите за интеграцията на всички групи.

Включването им във всеки етап от създаването, изпълнението, наблюдението и оценката на политиките на всички нива обогатява процеса от гледна точка на интересите на общността.

Изготвил:

/Албена Стоева/

ст. експерт “Етнически и демографски въпроси”